

**БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра сучаснай беларускай мовы**

Анатацыя да дыпломнай работы
**БЕЛАРУСКАЯ МУЗЫЧНАЯ ТЭРМІНАЛОГІЯ
Ў СФЕРАХ ФІКСАЦЫІ І ФУНКЦЫЯНАВАННЯ**

БАРОЎСКАЯ Вікторыя Іванаўна

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных навук,
прафесар Т. Р. Рамза

Мінск, 2017

РЭФЕРАТ

Ключавыя словы: *тэрміналогія, тэрмінаграфія, тэрміны, музыка, музычны жанр, музычны стыль, слоўнікі.*

Актуальнасць даследавання заключаецца ў абагульненні напрацовак і аналітычнай характарыстыцы выданняў у сферах фіксацыі і функцыянавання беларускамоўнай музычнай тэрміналогіі.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца тэрміналагічная музычная беларускамоўная практыка ў сферы фіксацыі і функцыянавання беларускамоўных музычных тэрмінаў. **Прадмет** даследавання — тэрміналагічныя слоўнікі, а таксама іншыя крыніцы са сферы функцыянавання беларускамоўных музычных тэрмінаў. Матэрыялам для даследавання стала ўкладзеная аўтарам картатэка, якая ўтрымлівае 9 слоўнікаў музычнай тэрміналогіі і 205 крыніц са сферы функцыянавання музычных тэрмінаў.

Мэта прапанаванага даследавання — выявіць і ахарактарызаваць распрацоўкі ў галіне фіксацыі і функцыянавання беларускамоўнай музычнай тэрміналогіі.

У адпаведнасці з пастаўленай мэтай вырашаюцца наступныя задачы:

- 1) раскрыць значэнне тэрміна музыка, вылучыць яго складнікі і ахарактарызаваць асноўныя музычныя паняцці;
- 2) прааналізаваць фарміраванне беларускай музычнай тэрмінаграфіі ХХ ст. на аснове выдадзеных слоўнікаў (сфера фіксацыі);
- 3) выявіць па магчымасці поўны спіс крыніц са сферы функцыянавання беларускамоўнай музычнай тэрміналогіі і вызначыць жанравую прыналежнасць такіх публікацый;
- 4) прасачыць выкарыстанне музычнай тэрміналогіі ў мастацкай літаратуры (вершах беларускіх пісьменнікаў) ХІХ — пачатку ХХ стст.

Асноўны метады правядзення даследавання — метады лінгвістычнага апісання — грунтуецца на такіх **прыёмах**, як суцэльная выбарка, назіранне, выяўленне, супастаўленне, апісанне, сістэматызацыя і класіфікацыя.

Дыпломная работа складаецца з уводзінаў, дзвюх глаў асноўнай часткі са сваімі падраздзеламі, заключэння, бібліяграфічнага спісу і трох дадаткаў.

Агульны аб'ём работы — 84 старонкі разам з дадаткамі.

РЕФЕРАТ

Ключевые слова: *терминология, терминография, термины, музыка, музыкальный жанр, музыкальный стиль, словари.*

Актуальность исследования заключается в обобщении наработок и аналитической характеристике изданий в сферах фиксации и функционирования белорусскоязычной музыкальной терминологии.

Объектом исследования является терминологическая музыкальная белорусскоязычная практика в сферах фиксации и функционирования белорусскоязычных музыкальных терминов. **Предмет** исследования — терминологические словари, а также другие источники из сферы функционирования белорусскоязычных музыкальных терминов. Материалом для исследования стала составленная автором картотека, которая содержит 9 словарей музыкальной терминологии и 205 источников со сферы функционирования музыкальных терминов.

Цель исследования — выявить и охарактеризовать наработки в области фиксации и функционирования белорусскоязычной музыкальной терминологии.

В соответствии с поставленной целью решаются следующие задачи:

- 1) раскрыть значение термина музыка, выделить его составляющие и охарактеризовать основные музыкальные понятия;
- 2) проанализировать формирование белорусской музыкальной терминографии XX в. на основе изданных словарей (сфера фиксации);
- 3) выявить по возможности полный список источников со сферы функционирования белорусскоязычной музыкальной терминологии и определить жанровую принадлежность таких публикаций;
- 4) проследить использование музыкальной терминологии в художественной литературе (стихотворениях белорусских писателей) XIX — начала XX вв.

Основной метод проведения исследования — метод лингвистического описания — основывается на таких **приемах**, как сплошная выборка, наблюдение, выявление, сопоставление, описание, систематизация и классификация.

Дипломная работа состоит из введения, двух глав основной части со своими подразделами, заключения, библиографического списка и трех приложений.

Общий объем работы — 84 страницы вместе с приложениями.

ABSTRACT

Key words: *terminology, terminography, terms, music, musical genre, musical style, dictionaries.*

The relevance of the research is to generalize the developments and analytical characteristics of publications in the areas of fixing and functioning of the Belarusian-language musical terminology.

The object of the research is the terminological musical Belarusian-language practice in the areas of fixing and functioning of Belarusian-language musical terms. **The subject** of the study are terminological dictionaries, as well as other sources from the sphere of functioning of Belarusian-language musical terms. The material for the study was the author's card file, which contains 9 dictionaries of musical terminology and 205 sources from the sphere of fixation of musical terms.

The objective of the proposed study is to identify and characterize the developments in the fields of fixing and functioning of Belarusian-language musical terminology.

In accordance with the objective, the following tasks are solved:

- 1) to reveal the meaning of the term 'music', to highlight its components and to characterize the basic musical concepts;
- 2) to analyze the formation of the Belarusian musical terminology of the twentieth century based on published dictionaries (scope of fixation);
- 3) to reveal if possible a full list of sources from the sphere of functioning of the Belarusian-language musical terminology and to detect the genres to which such publications belong;
- 4) to trace the use of musical terminology in fiction (in poems of Belarusian authors) within the period from the 19th century to the beginning of the 20th century.

The main method of conducting the research — the method of linguistic description — is based on such **techniques**, as: solid sampling, observation, identification, comparison, description, arrangement and classification.

The thesis consists of an introduction, two chapters of the main part with their subsections, a conclusion, a list of bibliography and three annexes.

The total amount of work is 84 pages together with the annexes.